

JORGAQ PERIKA

999 mendime të njerëzve të shquar

BOTIMET TOENA

999

MENDIME TË NJERËZVE TË SHQUAR

Mbledhur nga
JORGAQ PERIKA

BOTIMET TOENA

Tiranë, 2018

Botuese: Irena Toçi

Kryeredaktore: Sonila Kapo

Redaktore: Anrila Spahija

Korrektore letrare: Petrina Ago

Përkujdesja grafike dhe kopertina: Elsa Hajderaj

ISBN 978-9928-277-23-7

© Autori

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Nuk lejohet shumëfishimi me asnjë lloj mjeti apo forme, as me fotokopje, pa lejen me shkrim të mbajtësit të copyright-it.

BOTIMET TOENA

Rr. "M. Gjollësja", K. Postare 1420, Tiranë

Tel.: + 355 4 22 40 116

Email: redaksia@toena.com.al

botimet.toena@gmail.com

www.toena.com.al

DY FJALË

Me librin “999 mendime të njerëzve të shquar” mbyllet kolana e librave të zhanrit argëtues.

Në këtë botim të ri përfshihen materiale, të cilat janë mbledhur falë një pune të lodhshme, por me shumë pasion. Ky libër ka për qëllim t’ju zbavitë, por njëkohësisht edhe të përfshijë dashamirësit e tij në botën e mendimeve të sakta, të shprehjeve të bukura të njerëzve të shquar. Gjithashtu do t’ju shërbejë shumë në njohjen e përvojave të popujve të përfaqësuar nga këta autorë të dëgjuar, në zgjerimin e horizontit kulturor, kryesisht të të rinjve.

Autori

Falënderime!

Falënderoj fëmijët e mi, Anilën, Ilirin dhe Julianën, të cilët me ndihmën e tyre të palodhur bënë të mundur botimin e këtij libri.

Ekstrat

Nxjerrë nga vlerësimi që i është bërë materialeve të kolanës së librave nga redaktori letrar dhe shkrimtari i dëgjuar Skënder Hasko:

“Jorgaq Perika ka bërë një punë tepër të lodhshme e me pasion për grumbullimin dhe renditjen e këtyre vlerave ndërkombëtare. Them ndërkombëtare se Anekdotat, Gazmoret dhe për Kureshtarët, nuk janë vetëm shqiptare, por më shumë nga vende të ndryshme të botës.

Këto kanë vlera njohëse, edukuese dhe relaksuese. E bëjnë lexuesin t’i thërrasë mendjes, të qeshë, apo të njohë njerëz të shquar, mendimtarë me vlera botërore...”.

Autorë shqiptarë

A

Ali Pashë Tepelena
Aleksandër Moisiu
Avni Rustemi
Aleks Buda
Anastas Kondo
Aleko Minga
Alfred Uçi
Adriatik Kallulli
Andon Mara
Aurel Plasari

B

Bedri Dedja
Birçe Hasko

D

Dalan Shaplo
Donika Omari
Dritëro Agolli

Dh

Dhimitër Pasko

E

Esat Pashë Toptani
Eduard Sulstarova

F

Fan Noli
Fatos Kongoli

Gj

Gjergj Fishta
Gjerasim Qiriazi
Gjergj Zheji

H

Hasan Prishtina
Hasan Tahsini
Hetem Ramadani

I

Ismail Qemali
Isa Boletini
Ismail Kadare

J

Jeronim de Rada
Jani Vreto
Javer Malo
Jakov Xoxe

K

Kadri Roshi
Kapllan Resuli
Kim Mehmeti
Kol Marash Pepaj

M

Migjeni
Mihtat Frashëri
Mehmet Shpendi
Mitrush Kuteli

N

Naim Frashëri
Naum Veqilharxhi
Nënë Tereza
Nasho Jorgaqi

O

Odise Paskali
Odhise K. Grillo

P

Petro Nini Luarasi
Pirro Milkani

Q

Qamil Buxheli

R

Rexhep Qosja
Ramiz Lika

S

Skënderbeu
Sami Frashëri
Sotir Kolea
Stefan Treska
Sterjo Spasse
Skënder Hasko
Skënder Drini
Sevo Tarifa
Sulejman Krasniqi

Sh

Shote Galica
Shevqet Musaraj
Shpëtim Çuçka

T

Tonin Miloti
Teodor Laço

V

Vojo Kushi
Vedat Kokona

Autorë të huaj

A

Aristoteli
Albert Ajnshtajn
Arçibald Kronin
Abraham Linkoln
A. S. Makarenko
Anatol Frans
Artemidoros
Anton Çehov
Albert Shvajcer
Artur Shopenhauer
Albert Kamy
Alfons d' Aragon
Andre Shanson
Abraham Maslou
A. Bostrem
Andre Fransua Ponceja
Aleksandër Pope
A. Serafimoviç
Aleksandër Dyma
Ambrosa Bierca
Alfons Dode
Anaksagora
Anri Barbys
A. Buksh
A. Hercen

A. Puankare

Alkman

Adam Smith

A. J. Kuprin

A. F. Fedorov

A. Vinogradov

Ajven Sautholl

A. Pushkin

A. Breht

A. S. Susllov

A. Hjum

A. Lok

B

Blej Paskal

Bernard Shou

Beniamin Frenklin

Bismark

Bualo

Buda

Beniamin Disrael

Blejki

Bodeler

B. L. Alben

B. Holda

Bias

C-Ç

Ciceroni
Çernishevski
Çarls Dikens
Çarli Çaplin
Çarls Eliot
Çarls Dagllas
Çestertoni

D

Demokriti
Dante Aligeri
Demosteni
Dë Monteskje
D. Didro
Dio Delev
De Muset
D. Nizar
Dr. A. Carrel
Dypre
Diogjeni
Daniel Faucher

Dh

Dhimosteni

E

Epikuri
Emerson
Ernest Heminguej
Erih Maria Remark

Euripidi
Edmondo de Amiçis
Ezopi
Eskili
Emil Zola
Edmund Burke
Ereni nga Porosi
E. Lande

F

F. Shiler
F. Dostojevski
Franc List
Fric Zelban
Françesko Goja
F. Mendelson-Bartoldi
F. Bekon
Ferenc Molnar
F. Pukëvil
Fojerbah
Frish
Filip Tesalonikiani
F. Panferov
F. Rohas
Frederiku i III
F. Ribeko
F. Llarosfuko

G

Galileo Galilei
Georg Dahl
Gonçarov

Graham Grin
George Stillo
Gi dë Mopasan
Gustav Flober
Gllazunov
G. Ras
Gabriel Garsia Markes
Georg Ebers
Gordon Lonsdejll

H

Homeri
Horoditi
Honore dë Balzak
H. Hajne
Herbert Poix
Hipel
Horaci
Halebi
H. G. Uatson
H. Lapcyre
Hegel
H. Fayol
Harvej S. Rosen
Hans Selye
Henri Kisinger
Hose Luis Kolj
H. L. Mercken
H. Ibsen
Herakliti

H. J. Braun
Hulio Kortasar
Herman Grim
Hesiodi
Hillon

I

Isak Njuton
I. Ehrenburg
Ivan turgeniev
Iv. Sergejev
Isokrati
Italo Kalvino
I. Herder
Ibsen
I. Gonçarov

J

J. V. Gëte
Jarosllav Hashek
Jashar Qemal
Juvenalisi
Jose Marti
Jul Rome

K

Komeniusi
Kornej
Kolinrud
Karrel Çapek
Karmen Silva
Kalderon

Karl Jung
Konrad Adenauer
Kuv dë Myrvil
Karlo Dosi
Klovis Hyg
K.Gibran
Karl Kraus
K. Rovan
Kleovili
K. Ushinski
K. Bovi
K. Helvecia
K. Kahiev

L

La Fonten
Lamartini
Lajbnic
Lesing
Lopez
Laoz
Luis i XII
Leonardo da Vinçi
Ludvig Van Bethoven
Lukiani
Leon Tolstoi
Lui Paskal
Lope de Vega
Leonidha e Spartës

LI

Llongfellou

M

Mark Tuein
Miguel de Servantes
Maksim Gorki
Mendelejev
Makiavel
Milton Friedman
Mahatma Gandi
Maltius
Molieri
Morua
Montenji
Mikelanxhelo
Miçël Uillson
Muhameti
M. Kalinin
Martin Larni
M. Sevinjo
Mirabo
M. A. Nekse
Moxarti
Mark Kagill
Monteskje
M.Dira
Mark Aurel
M. Kosmala

N

Nikolaj Ostrovski
Niçe
Natoshi
Nikolaj Nosov

Nazim Hiqmet
N. O. Miler
Nikolo Paganin
Nikola Kopernik
Nikolaj Gogol
Nikolla Bualo
Niko Kazanzaqi

O

Ovidi
O. Uajld

P

Polibi
Pitagora
Plutarku
P. Valeri
Platoni
Paulo Coelho
Pol Robson
Pablo Neruda
Perikliu
Publili Sir
P. kalderon
P. Buast
P. Reno
P. Laplas
P. Pavlenko
Pindari
Pallad
Pikaso

Q

Qemal Ataturku

R

Romen Rolan
Robert Shuman
Rikard Vagner
Robert Byrne
Rene Dekart
Ralf dë Buasjer
Robert Bërns
R. Tagora
Rosini
Rabële
R. Grahman
Renardi
R. Kipling
Reginald Hibbert

S

Spinoza
Sokrati
Saadiu
Samuel Xhonson
St. Francis de Sales
S. Bernhard
Stendal
Stefan Cvajg
Suvorov
Salomon
Salltikov Shçedrin

S. Riçardson
Seneka
Stevenson
S. Segyr
Sauli
Salkru
Simonë Teri
Sulltan Mehmeti i II
Soloni
Suifti
Stravinski
Salusti
Seneka i ri
S. Shamfer

Sh

Sharl dë Gol
Sh. Rustaveli
Shusaku Endo
Shopenhauer
Shandor Petef
Shpitener

T

Tomas Edison
T. Fuller
T. Karlajl
Trilusa
Takesi Kaiko
Tomas Garrigus Ma-
saryk

Teodor Drajzer
T. Ruterer
Talmudi
T. Li
Tomas Man
Terenci

Th

Theofrasti
Theokriti
Theognis
Th. Fuller

U

Uilljam Shekspir
Uoren Bufet
Uiljam Hovard
U. Roxhers
Uitman
Uajldi
Uiljam Blejk

V

Virgjili
Volter
Van Gogu
Vilhelm Buç
Viktor Hygo
Vladimir Majakovski
Valeri Çkallov
Veniamin Kaverin

Viktor Rid
V. Gil
V. Bjelinski

Xh

Xhuzepe Garibaldi
Xhorxh Bajron
Xhon Kenedi
Xhek London
Xhim Morison
Xhakomon Leopardi
Xhejms Olldrixh
Xhuda Uotën
Xh. B. S.
Xhejms Bejker
Xhovani Bogaçio
Xhon Stajnbek

Xhon Lenon
Xhejms R. Fisher (i riu)
Xhejn Uollsh
Xhani Rodari
Xhon Gollsuorth
Xhon Vud
Xhordan

Zh

Zhan Zhak Ruso
Zhyl Vern
Zh. Lametri
Zh. Dënil
Zhak Stefan Aleksis
Zhorzh Arno
Zhak Sustej
Zh. La Bryjer

999 mendime të njerëzve të shquar

Mos e duro qetësinë e qullët dhe plogështinë e çburrëruar, sepse prej tyre vijnë të gjitha të këqijat.

Skënderbeu

Azem, ki besim në mue, më merr me vete, ndoshta kam me t'u dashtë, due me qenë shok me ty, të luftojmë e të vdesim bashkë, ki besim në mue, Azem!

Shote Galica

Jeta është një e hapur e syve dhe një mbyllje prapë - puna është se ç'dimë të bëjmë ne në këtë interval të ndërmjetëm.

Aleksandër Moisiu

Gjenerali malazez Veshoviç në ditët e para të korrikut 1915 arrestoi pabesisht Mehmet Shpendin, i cili qe në krye të “Rinisë së Shalës”, në krye të interesave të vegjëlisë.

Gjenerali e nxori Mehmetin në një kodër, nga ku dukej mirë vend i shkretuar prej luftimeve dhe i tha:

- Nuk ka në Dukagjin e jo në Shqipni.

Mehmet Shpendi, me urrejtje dhe kryelartë, iu përgjigj:

- Nuk zhduket Dukagjini e jo më Shqipnia.

Gjenerali i tërbuar nga ky qëndrim krenar, urdhëroi menjëherë ekzekutimin e tij.

Në ato çaste patrioti trim Mehmet Shpendi u kthye me fytyrë nga Shala dhe tha këto fjalë që mbeten në histori:

- Tokë e qiell dorzan 'ju paça lanë, besë armikut kurrë mos me i xanë.

Mehmet Shpendi

E vërteta s'ka nevojë për përkthim.

Aleks Buda

Në vend të kolltukut me turp në Stamboll, preferova kryengritjen me nder në malet e Kosovës.

Hasan Prishtina

Interesaxhiu djeg shtëpinë e komshiut për të zierë vezën e vet.

Sami Frashëri

Njeriu nuk e përmban dot sekretin më shumë kur është në gjendje entuziazmi, sesa në nervozitet e sipër.

Odise Paskali

Kush është i ri, le të laget, që të rritet; Kush është plak, le të largohet, që të mos kalbet!...

Jakov Xoxa

Të dashurosh është meritë, të tallesh me dashurinë është krim.

Nasho Jorgaqi

Koncepti i lirisë përben objektin e interpretimeve më të ndryshme sipas pozitës ideologjike të secilit. Njëri quan liri atë që për tjetrin praktikisht është skllavëri dhe anasjelltas. Po në aspiratën e popujve liria është një dhe e vetme: pa të cilën s'ka kuptim jeta njerëzore. Dhe për këtë rast sjellim ndër mend dy qenie që marrim shpesh për referim: shqiponja krenare edhe në kafaz; papagalli servil edhe në liri.

Odise Paskali

Tokën tonë e thau osmanlliu, lotët tanë nuk mundën me e njomë e tash ne kena me e ujitë me gjak të shqiptarit.

Isa Boletini

Pushtetet dhe ideologjia politike ngrihen e bien, por atdheu e interesi kombëtar mbeten të përjetshme.

Rexhep Qosja

Dy sy të bukur që të hedhin një vështrim kalimthi, për një moment janë vetëm me ty.

Odise Paskali

Trim është ai që vdes për të ruajtur nderin e tij kombëtar ose për të mirën e njerëzimit.

Sami Frashëri

Edhe nëntëdhjetë e nëntë herë po të biem, ne duhet të ngrihemi përsëri.

Petro Nini Luarasi

Unë do të rroja derisa të shohë të bukurën, të dashurën Shqipërinë tonë të lirë dhe të madhe e pastaj me gëzim le të vdes.

Jeronim de Rada

Më të mirën gjë që njohu dhe kuptoi njeriu në jetë është të mësuarit.

Naum Veqilharxhi

Padituria është ferrë, gjemb e drizë, dituria është lule erëkëndshme.

Hasan Tahsini

Njeriu ka nevojë për arsim, ashtu si bima për ujë. Ashtu sikundër thahet bima po s'u ujit, edhe njeriu thahet shpirtërisht, po nuk u edukua qysh në vogëli.

Sami Frashëri

Në robëri puna jonë është lufta, në liri lufta jonë është puna.

Mithat Frashëri

Dita e sotme sa dy nesër!

Sotir Kolea

Topi që shemb kështjellat më të forta është atdhedashuria.

Naim Frashëri

Një shtet i qytetëruar mbështetet në edukatën e gruas.

Sami Frashëri

Mendtë s'janë vetëm me flokë të bardhë.

Sotir Kolea

Një punë e bukur është më e dobishme se një mijë fjalë të bukura.

Sami Frashëri

Nuk bëra sa desha, por bëra sa munda, të mundja më shumë, të mundja më mirë, s'i linja pa bërë.

Sotir Kolea

Kur luftojmë për mëmëdheun nuk duhet të mendo kemi qysh të rrojmë, por si të mbrojmë e si të vdesim me nder.

Jani Vreto

Këmbët e trimit janë krijuar për të qëndruar e të frikacakut për të ikur.

Sami Frashëri

Miku i gjithkujt, miku i askujt!

Sotir Kolea

Njeriu që s'mund të mbrojë mendimin e vet i ngjan një qyteti të pambrojtur.

Sami Frashëri

Mos kërko të të lavdërojnë për të mirat që ke bërë e bën, se e mira nuk fshihet...

Jani Vreto

Gabimet që harrohen, përsëriten.

Sami Frashëri

Kush dashuron me një të parë, harron me një të parë.

Sami Frashëri

Për dembelin çdo punë është e rëndë.

Gjerasim Qiriaz

Mjerimi s'do mëshirë, do vetëm të drejtë.

Migjeni

Djalin që tradhton atdheun, nuk e do as nëna e vet.

Naim Frashëri

Mos harro që rrojtjen time e ke në dorë ti. Mos e harro këtë gjë.

Fan Noli

Dëshira për liri dyfishon forcën e një kombi.

Sami Frashëri

Hiq dorë nga miku që të flet për dashurinë që ka për ty, sepse këtë e bën ose për ndonjë përfitim, ose për ndonjë qëllim të fshehtë.

Sami Frashëri

Në thellësi të detit ka plot xhevahire, por në do të jetosh, ec pranë tij.

Vedat Kokona

Mendja pa dituri, nuk ka fort bukuri.

Naim Frashëri

Në diversitetin e stileve qëndron edhe bukuria e një krijimtarie.

Dalan Shaplllo

E drejta pa fuqi, si dhe fuqia pa të drejtë, është si një krah i vetëm.

Sami Frashëri

Dëshira e vërtetë, djersa, munda e kujdesi janë gjërat me anën e të cilave një njeri bëhet i ditur.

Gjerasin Qiriaz

E shkruara një herë është më e vlefshme se e lexuara dhjetë herë.

Hetem Ramadani

Për njeriun që bën punë të vlefshme s' do të ketë kurrë vdekje.

Naim Frashëri

Njeriu për të mbrojtur nderin e tij, duhet të tregohet i zoti kundër armiqve e kundrejt miqve.

Sami Frashëri

Nuk mund të bashkohet në një vend, sinqeriteti me lajkën.

Sami Frashëri

... mos shiko nga shkon lumi, vështro ku derdhet...

Jakov Xoxa